Din tradițiile fotbalului englez

Azi, aceleași scene de acum 500 de ani

Un om trecu, bocănind pe dalele de piatră, prin grădinița îngustă cu tufe de trandafiri, ajunse la fereastră, se aplecă peste pervaz, sîngele îi năvăli mai violent în obrazul și așa încins de febră, puse mîinile pe minge, o luă și, fără un cuvînt, se întoarse de unde venise.

În salon, consternare. Nici măcar scuze nu și-a cerut individul ! Reuniunea promitea să ia o turnură neobișnuită, fără ca vreuna dintre participante să-i renege virtuțile inițiale. Dimpotrivă. Era doar un fapt știut că doamna Taylor n-ar renunța pentru nimic în lume la reuniunile ei săptămînale. Cu tot incidentul, conversația a continuat plăcut. Nu se întrecea niciodată măsura, dincolo de pălăvrăgeala despre scumpirea prețurilor, sau despre fapta nedemnă a celui ce a băut 12 căni cu bere la rînd. Dar astăzi, într-adevăr, nu mai e de trăit în liniște și pace. Unde-s vremurile patriarhale ?

„Și-apoi de ce toată învălmășeala asta ?" — se întreba comis-voiajorul din comitatul vecin, supărat că nu-și putea încheia învoielile. Patronul prăvăliei de corsete, domnul Lawton, răspundea, luîndu-i peste picior : „Iaca, se zbenguie oamenii, să se afle în treabă. Nici dacă i-ai plăti, n-ar fi mai bucuroși. Nu se lasă, pînă la miezul nopții, pînă n-or vîri mingea prin poarta hanului din deal, ori prin poarta cimitirului din vale. Și-s trei mile depărtare de la una la alta. Fă și dumneata socoteala cîtă otărîre le trebuie ca să izbutească. Mai ales că se înverșunează cu totii și-s mulți la număr, nu glumă. Tot ce are două picioare și-i zdravăn, își sumete mînecile de la cămașă și pantalonii și se amestecă în joc, bătînd mingea avan. Vezi și dumneata..."

Zarva a început încă de la prînz. A trecut prin ferestrele deschise pentru aerisire ale doamnei Taylor întîi ca un zumzet, pe urmă, mereu crescînd în registru sonor, ca un huiet, ca un uruit strident, reverberat de dealurile din jur, pînă la vacarm. Sorții au decis și lovitura de începere au avut-o cei din vale („down' ards" cum își ziceau singuri). Johnson, un pescar iscusit, care-și întindea toată ziulica plasele la uscat pe țărmurile rîului Dove, izbi vîrtos cu piciorul în minge, trimițînd-o înalt, de ai fi crezut că va ajunge pînă la clopotnița octogonală a bisericii St. Oswald. Și apoi se porni năvala. Se buluceau oamenii, ca în zi de tîrg, urmărind traiectoria mingii, cu ochii holbați și avizi, de parcă la locul anumit, unde va cădea, s-ar vinde un taur cu 5 șilingi mai ieftin. Soții Johnson, meseriași și mici funcționari, dădură buzna cu fața înainte. Cale-ntoarsă făcură numai cei din deal (cei de-și ziceau „up'ards"), alți meseriași și mici funcționari, care-și vedeau cotropit teritoriul. Tot fugind, ceasornicarul Bradbourne îi zise unui lăptar din vecini : „dacă nici azi nu-i batem pe ăștia din vale, să-mi razi mie mustața !" Și-avea o mustață stufoasă, ca brazii de pe dealurile din jur...

Cît fugeau cu toții după mingea rătăcită pe strada mare, cam între internatul de fete pe stînga și cei de băieți pe dreapta — treacă-meargă. Dar cînd o prindeau, biata de ea, între crăcanele lor multiplicate ca la miriapozi și se îngrămădeau, împingînd-o care spre nord, care spre sud, după interes, apoi atunci nici dracu' nu-i mai descurca. Și era o tevatură de neînchipuit. Tot lovind cu ghetele — de nici nu mai știai de nimeresc mingea sau jurloaiele celorlalți — se îmboldeau și se îndemnau cu strigăte sălbatice, smălțate la răstimpuri cu vorbe de duh deșuchiate. Și mingea iar o zbughea din grămadă încotro-va, fie spre primărie, fie spre podețul de peste pîriiașul Hennsore, care taie urbea în două. Ei, și dacă o lua încoace, numai să vezi veselia tuturor, fie părtași, fie privitori, căci toată așezarea, cu cele 5 000 de suflete, parcă atît aștepta. Cădea mingea în apă, cu voie sau din nebăgare de seamă, și-apoi lupta se încingea prin zloată, printre tufe și ziduri de piatră roase de vreme, cu oamenii bălăciți pînă la brîu, fără ca vreunul să pună mîna, că așa era regula, pîndind s-o nimerească vreunul cu vîrful bocancului și s-o scoată din nou la mal.

Scenă din jocul tradițional de la Ashbourne

Goneau mingea parcă fără țel și fără răsplată. Unul reușea s-o strecoare printre picioarele celorlalți, scoțînd-o la limanul vederii. Altul se împiedica în ea, țulindu-și nasul de pavaj. Dar nimeni nu se lăsa păguboș. În răsuflarea șuierată a jucătorilor parcă auzeai îndemnul : **trebuie să le-o virim în poartă, deși** poarta căutată era încă departe, la o fugă bună de cal. Oștenții se așezau pe călcîiu și le luau locul alții, cunoscîndu-se și recunoscîndu-și tăberile după bucuriile și necazurile care-i legau în viața de toate zilele. **„Hei, Johnny, adă mingea, că de nu, nu-ți mai intru-n prăvălie !"** sau **„Hai Tom, fugi după ea, că fac mîine cinste cu bere !"**

Așa s-a pomenit învălmășeala în fața casei cu grădiniță îngustă. Nu știu care a izbit mingea vîrtos, ea să mai cîștige un colț de stradă, dacă nu chiar un yard, iar afurisita de băsică rotundă, în loc s-o tulească în josul ulițel, s-a pocnit de-un stîlp de lemn și de acolo a sărit într-o parte, tocmai în oblonul doamnei Taylor, zguduindu-i zdravăn, de s-a speriat toată lumea din salon. Degeaba a încercat apoi doamna Taylor să mai dreagă oblonul. El a rămas deschis, ca un simbol, spre huietul, spre învălmășeala de afară, spre joaca aceea nefericită și molipsitoare căreia oamenii, mai de mult, i-au spus „de-a picioarele și de-a mingea"...

Aș fi crezut că scenele de mai sus se petrec (cu mici rectificări de anacronie) cu 500 de ani în urmă, la carnavalul de la Ashbourne, în comitatul Derbyshire, **dacă de astă-dată, în balconul primăriei, patronînd manifestația, n-ar fi apărut înnobilatul sir Stanley Matthews,** invitat la această tradițională sărbătorire.

Scenele de mai sus se repetă, cu mici variații, de 500 de ani, la fiecare sfîrșit de iarnă la Ashbourne, obligîndu-ne să gravăm în istorie faptul că patria fotbalului rămîne, oricum, Anglia.

VICTOR BĂNCIULESCU

Sfaturi pentru voi, TINERI FOTBALIȘTI

Portari, prindeți și degajați corect !

Se cunosc bine calitățile pe care trebuie să le aibă un portar bun. Curajul, ușurința în mișcări, suplețea și simțul de anticipare sînt caracteristice acestui jucător.

Un portar nu este suficient să aibă mobilitate și îndemînare, să prindă mingile trase la poartă. El trebuie să știe și să „iasă" la momentul potrivit și să „culeagă" balonul care vine spre careul mic, înlăturînd astfel momentele critice.

Tehnica prinderii mingilor înalte cere mult antrenament. Numai astfel se pot forma detenta și precizia în intervenții. Ion Voinescu, maestru emerit al sportului, numește aceste calități „mînă sigură".

Iată cîteva exerciții de antrenament :

1. Doi portari aruncă și prind mingea. Unul aruncă pe sus cu o mînă, celălalt prinde mingea printr-o săritură („bătaia" o va executa cu un singur picior), avînd degetele răsfirate ca un evantai (pentru a avea priză la minge din spatele ei), iar corpul puțin aplecat în față.

2. Portarul stă în poartă și un jucător șutează lung, pe sus, în spațiul de 16 m. Aici sînt așezate diferite obstacole (jaloane, garduri mici, siluete), pe care portarul va trebui să le ocolească sau să le sară, pentru a prinde repede mingea la piept. După prinderea mingii, portarul va înainta cu schimbări de direcție, ca și cum ar avea adversari în față. În acest timp, el va bate mingea în pămînt, după care o va degaja cu mîna sau cu piciorul, spre un punct fix, stabilit la marginea terenului.

3. Spre poartă vor fi trimise, de la circa 30—40 metri, mingi cu traiectorie înaltă, obligînd portarul să iasă. Un jucător va atacă portarul, fie prin săritură la cap, fie în momentul cînd ține mingea.

4. Doi portari se antrenează la mingi înalte ; unul aruncă cu mîna mingea din lateral, paralel cu bara transversală și cît mai aproape de aceasta. Pentru a o apăra fără prea mare dificultate, portarul va sări, căutînd să treacă mingea peste bara porții, cu palma mîinii stîngi sau drepte, după cum vine din dreapta și invers.

5. Deoarece în jocul portarului se simte tot mai mult necesitatea de a participa la acțiunile de apărare din spațiul de pedeapsă, intervenind cu piciorul, el trebuie să cunoască procedee din jocul fundașilor. Pentru aceasta este nevoie să se antreneze, făcînd sprinturi de 8—10 metri și să tragă din viteză direct în mingea trimisă pe jos sau la semiînălțime de un partener de joc. Se pot executa și lovituri cu capul, dacă situația o cere.

Exersînd mult, tinere jucător, vei ajunge treptat să știi cînd poți ieși din poartă și cînd trebuie să rămîi pe loc.

În continuare, iată conținutul articolului 16 din regulamentul de joc :

LOVITURA LA POARTĂ

„Cînd mingea, după ce a fost atinsă ultima oară de către un jucător al echipei în atac, a depășit în întregime linia de poartă, fie pe pămînt, fie în aer, în afară de porțiunea cuprinsă între stîlpii porții, ea va fi așezată într-un punct oarecare din jumătatea suprafeței de poartă, cea mai apropiată de locul pe unde mingea a trecut linia și va fi trimisă cu piciorul direct în joc, dincolo de suprafața de pedeapsă, de către un jucător al echipei în apărare, care nu va putea să joace din nou mingea, înainte ca ea să fi fost atinsă sau jucată de un alt jucător.

Un portar nu va putea să primească mingea în mîini dintr-o lovitură de poartă pentru a o retrimite în joc.

Dacă mingea nu a fost trimisă dincolo de suprafața de pedeapsă, adică direct în joc, lovitura va fi repetată.

Un gol nu va putea fi marcat direct dintr-o astfel de lovitură. Jucătorii din echipa opusă celei din care face parte jucătorul care execută lovitura de la poartă, vor trebui să stea în afara suprafeței de pedeapsă, pînă cînd lovitura a fost executată".

ȘT. STĂNCULESCU
antrenor la centrul de fotbal Dinamo-București

Papuc, talentatul portar al echipei Știința-Craiova executînd un spectaculos plonjon

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

HAI LA MECI!

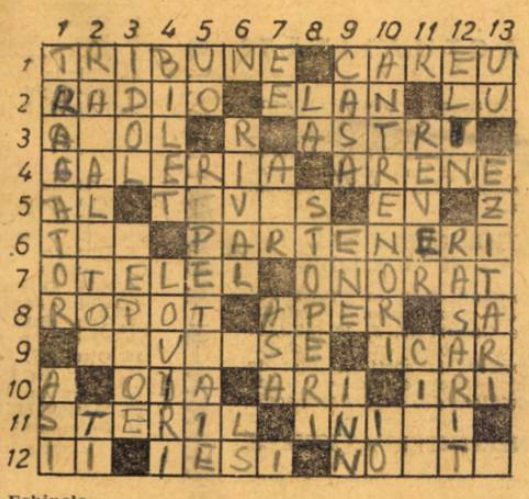

Orizontal : 1) **Treptele freamătului — Dreptunghi cu emotii.** 2) **Cutie cu fotbal... la minut — Insuflețirea din tribune... precede lovitura liberă — Lupta începe !** 3) **Inel coralier — Steaua, la plural.** 4) **Ai noștri din tribună (pl.) — Împrejmuiri magnetico-duminicale.** 5) **Pericol la balon — Gol (în interior) — Culmea Everestului!** 6) **Sport al înaintașilor (Bine-ar fi !) — Echipele de pe teren.** 7) **Cea mai dură (!) echipă din Galați — Mîndru.** 8) **Entuziasm la palme — Orator latin din sec. I — Săritură scurtă !** 9) **Posibilități de reabilitare — S-a bazat prea mult pe aripi.** 10) **Poezie franceză medievală — Pătrate pe teren — Bun pentru canotajul spartanilor.** 11) **Joc cu zero rezultate — Cupe.** 12) **1—1 — A-și face apariția pe teren... sau a-l părăsi — Programate numai în nocturnă.**

Vertical : 1) **Sperietoare (rară) la înaintare — Primii în sport...** 2) **Inter, altădată — Primii pași spre titlu !** 3) **Jucător preferat — Rapid.** 4) **Legitimații de suporter (sing.) — Răzbunarea șpițului (pl.).** 5) **Au răsturnat ! — Renumele echipei.** 6) **Partenerul de joc — Vals în... 2/4.** 7) **De două ori la Ene ! — Echipă din campionatul orășenesc — A.S. Armata.** 8) **În finală ! — Fundași centrali.** 9) **Sursă de bilete — Somnifer cu crampoane — Riu în Germania.** 10) **N. H. și Gloria — 1—0 ! 11) Loc pentru însigne — Terenul, mai puțin zona porților.** 12) **Din timpurile și locurile primelor Olimpiade — Apărut ca din pămînt pe linia porții.** 13) **Face ca... Rapidul — Bilbiielile apărătorilor.**

Cuvinte cunoscute mai puțin : APER, IRI, INN.

GH. CORJOS

DAN NU MAI ASCULTĂ...

— Deci, ne-am înțeles. După ce termini cursurile, pleci în tabără. Stai la Cheia pînă la 7 iulie. Te reîntorci la București, mai rămîi trei zile și duminică 10 iulie te duci la țară, la bunici. Acolo schimbi din nou aerul, te odihnești și la toamnă ai să fii mai bine pregătit pentru antrenamente. La bunici, ai liut și Gîlortul aproape, faci baie, alergi prin pădure, ai fructe multe și tot ce dorești.

— Da, tată ! Toate sînt bune pînă acum, dar, în anul acesta, nu mă pot duce în luna iulie la bunici.

— De ce ?

— Cum, tocmai dumneata mă întrebi? Nu știi că în comuna bunicilor nu a ajuns încă rețeaua de televiziune ! Cum o să stau fără televizor în luna iulie ? Vrei să mă duc în fiecare zi la Craiova, să fac 40 km. cu trenul, ca să privesc la televizor ?

— Ai să stai și tu în luna iulie fără televizor...

— Nu se poate, tată ! E imposibil ! Dumneata nu știi că la 11 iulie începe turneul final al Campionatului mondial? Pînă la 30 iulie nu mă duc decît într-o localitate cu televizor. Să nu-i văd, tocmai acum, pe Pele, pe Eusebio? Să nu-i văd pe Facchetti? Să nu văd „pe viu" cine cîștigă cupa „Jules Rimet"?

— Dar de unde știi tu toate astea ?

— De unde? Din revista „Fotbal" Din Balta Albă pînă în Cotroceni, în troleibuzul 92, am numărat 30 oameni citind revista „Fotbal".

— Și ce e nou ?

— Eu cred că Brazilia nu mai cîștigă a treia oară. Acesta e pronosticul meu.

— Da, dar la bunici tot te duci la 10 iulie.

— Tată, te rog să anunți plecarea pentru 1 august. Te-am auzit o dată discutînd cu nenea Mache că la vîrsta de 14 ani ai învățat dansuri naționale, să te duci la București la un concurs, să vezi și meciul Ripensia — Beograd ski. Asta înseamnă că ai fost „microbist". Și cum „microbul" fotbalului se transmite din tată în fiu, lasă-mă și pe mine, tot la 14 ani, să văd la televizor meciurile turneului final din Anglia. Toată lumea de pe toate continentele urmărește meciurile. Numai eu să nu le văd? Uită-te în cartier. Toți copiii jucăm fotbal. Fiecare avem cîte un nume: Ozon, Voinescu, Pele, Constantin.

— Și tie cum îți spun copiii ?

— Dan. Eu sînt Dan Coe de la Rapid.

— Tu ai pierdut campionatul ?

— Nu, toți l-au pierdut : Andrei, Lupescu, Greavu, toți, și Ionescu și Dumitriu.

— Și din echipa voastră va ieși vreun jucător mare ?

— Cred că da. La marginea cartierului Balta Albă noi avem cîmp de joacă și mulți fotbaliști nu cresc pe Calea Victoriei, ci pe lîngă maidan.

În urma acestui dialog cu fiul meu Dan, elev la școala generală din Balta Albă, nu știu ce hotărîre să iau : să-l trimit la bunici sau să rămînă în București? Din nu mai ascultă, dar se pare că are dreptate: microbul fotbalului se transmite din tată în fiu.

I. DULĂMIȚĂ